

РЕЦЕНЗИЯ

По процедура за придобиване на образователна и научна степен „Доктор”

Професионално направление: 8.2.Изобразително изкуство

Тема:

**„Функцията като проблем при формообразуването на гривната в бижутата
от края на 60-те и началото на 70-те години на XX век“**

Докторант: Евгения Лазарова Цанкова

От доц. д-р Елена Тодорова, НБУ

Представеният дисертационен труд се състои от 175 страници текстова част която съдържа: увод, три глави и заключение, както и приложение от 39 страници илюстративен материал, свързан с разгледаните в научния труд проблеми, подкрепящи теоретичното изследване.

Общи бележки за дисертационния труд:

Целите и задачите, формулирани в увода на дисертационния труд, точно отговарят на разглежданата тема, притежават достатъчна яснота и конкретност. Изследването е актуално и необходимо, защото обхваща комплекс от проучвания, насочени към гривната не само като утилитарен предмет, а и като предмет с художествено-декоративна стойност. Дисертационният труд притежава висока степен на автентичност и оригиналност, като имаме предвид факта, че в нашата научна литература липсва систематизирано цялостно проучване за гривната,

свързано с утилитарната, обредната и естетическа функция на този накит. Трябва да се посочи, че Евгения Цанкова представя нов по своя характер труд, който не е компилация или развитие на вече публикувани трудове. В дисертацията анализът върху разглежданата област е с висока степен на конкретност, като в работата са използвани както чужди, така и създадени от автора термини и идеи.

От анализа на текста на дисертационния труд става ясно, че при неговото създаване е използвана значителна по обем литература, която има конкретно място в текста на дисертацията. Литературата, използвана в дисертационния труд, съответства на предмета и обекта на изследването, както и на поставените от автора в отделните глави на труда проблеми. Библиографията съдържа 92 цитирани източника, от които 52 на кирилица, 40 на латиница.

Актуалност и значимост на проблема в научно-приложно отношение

Дисертационният труд проследява еволюцията на гривната през различните исторически периоди и промените, които настъпват, за да задоволят различни нужди в социален и утилитарен аспект. Можем да констатираме следните достойнства: дисертационният труд е широкообхватен в максимална степен, като това позволява изводите и резултатите от него да се разпрострат върху големи исторически периоди и различни творчески области. Проучените данни при направените структурни анализи на гривните в контекста на тяхното историческо развитие допринасят за обогатяването на научната литература. Подбраните в приложението към дисертационния труд примери достатъчно ясно демонстрират промените, настъпили в дизайна на гривната. Посочените образци от практиката

на водещи дизайнери от Холандия и Англия, които са с доминиращо влияние за разглеждания период, доказват една от основните тези в труда: „Функцията е основен компонент при формообразуването на гривната от края на 60-те и началото на 70-те години на XX век“.

Цели и задачи на дисертационния труд

Основната цел на изследването е насочена към проследяването на трансформацията на гривната от накит и бижу, до въвеждането на категорично ново разбиране за формата ѝ като „орнамент за тяло“, термин за първи път въведен от Евгения Цанкова в този труд. Целта на дисертационния труд е да изследва и анализира формата на гривната; да определи нейната функционална зависимост към ръката; да систематизира и анализира конкретни примери за гривни – орнамент за тяло. Проследяват се промените във формата на гривната през периода на 60-те и 70-те години на XX век под влияние не само на функцията, но и под влияние на новите материали и технологии.

Теоретичен модел и методика на изследването

При разработването на дисертацията е използван теоретичен модел на изследването, който може да се разглежда като класически. Едновременно с това този модел е творчески адаптиран към целите и задачите на изследването. Дедуктивният метод, който предполага преминаване от общото към частното, ясно се забелязва при подреждането на предмета на изследване в отделните глави.

